

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

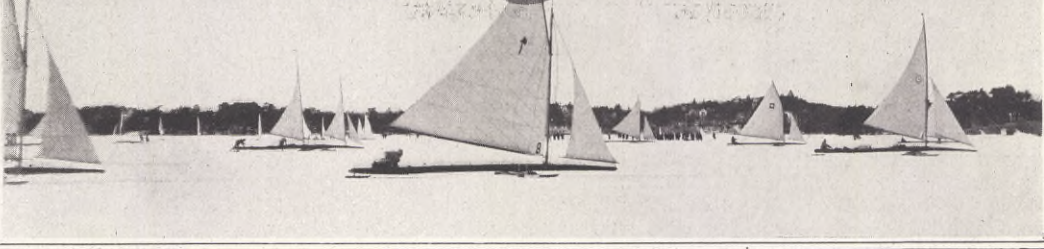
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

ISVÅR. — ISJAKTTÅFLAN PÅ VÅRTAN I APRIL (Se sid. 453). — FOTO. MODÉN, STOCKHOLM.

18:DE ARG.

DEN 15 APRIL 1917

N:o 29

Foto. Flodin, Stockholm.

Klubb: Bngt S/Aeraparra.

Arustidning

Föga är det sannerligen att undra på, att såväl bland vår egen historias som världshistoriens mest framträdande gestalter Gustaf II Adolf har blifvit en af dem, hvilkas personlighet och lif starkast lockat vitterhetens idkare. Så var det redan på hans egen tid, och så har det varit i århundraden igenom ända in i våra dagar och både hos oss själfva och i andra land. Så kommer det ock länge att förbli. Sista diktatorordet om Gustaf Adolf blir därför ingalunda sagdt af den svenske författare, hvars länge afväktade Gustaf-Adolfspremiär fredagen den 30 mars blifvit närmaste anledningen att med några ord söka skildra en af våra för närvarande mera betydande och erkände författare.

Denna Didrings Gustaf Adolf-premiär skulle och kunna sägas innebära ett firande af hans tjuguariga författarverksamhet. Han debuterade nämligen, vill jag minnas, just vid den här tiden 1897 å Vasateatern med sitt skådespel "Midnattssol", som gaf en stämning- och verkningsfull bild från kampen mellan lappar och nybyggare. De år, som sedan gått ha varit utmärkta af en flitig och ofta betydande vitter alstring. Förnämligast måhända på det dramatiska området och han har alltmör blifvit en de krafter, på hvilka man tyckes ha närmast att bygga för förverkligandet af det stora och länge efterlängtade önskemålet af en själfständig och omfattande inhemsk dramatik.

De efterföljande dramatiska arbetena på mellantiden mellan nämnda debut och dessa dagars premiär ha varit icke mindre än elfva, nämligen "Stigare-Mats", "Ingjald Illråde", "Två konungar", "Högt spel", "Valuta", "Örnarna", "En moder", "Eros", "Jefte", "Arftagare", "Flygmaskinen". Med undantag af Ingjald Illråde äro, så vidt jag vet, alla dessa uppförda, hittills lika många på Dramatiska teatern som på Svenska teatern. Ett par ha äfven funnit sin väg till utlandets scener. Så har "Högt spel" uppförts icke mindre än i Tyskland, Ryssland, Ungern, Norge, Finland och Danmark och var antaget till spelning i Frankrike, då kriget kom emellan. "Valuta" har äfven gifvits i Tyskland.

Af de nu nämnda var "Stigare-Mats" anlagd som ett socialt drama med ämnet hämtadt från slitningen mellan arbetare och arbetsledare, ehuru därmed var sammanknuten en konflikt mellan rent personliga lidelser. Till de sociala skådespelen har man äfven att hänföra "Arftagare", som ock skulle kunna betecknas som en ganska högstämmd dramatisk hymn till den svenska jordens och den egna torfvans pris. Folkskådespelet "Två konungar" var i dramatisk hänseende minst värdefullt af samtliga, men vann en ganska stor popularitet genom sina bilder från Gustaf III:s och Bellmans tider. "Flygmaskinen" var en skarp och lustig satir mot den bekanta försvarsknapps-rörelsen och liknande tidsföreteelser och framkallade därför på de håll, där man kände sig träffad, en ganska liflig indignation.

De mest betydande och högst syftande ha emellertid varit "Valuta", samt framför allt "Högt spel" och "Örnarna" hvilka två senare dess förf. torde själf vara benägen att sätta högst bland sin hittillsvarande dramatiska produktion.

"Valuta", som blef, synes mig, af kritiken orättvist snävt behandlad, var ett modernt motsycke till Molières "Den girige" och en intressant och gripande studie i det giriga penningbesittandets psykologi och i den giriges känslor då han ställes inför livets stora slutuppgörelse.

Medan "Högt spel" var ett familjedrama, kan "Örnarna" kallas ett politiskt drama. Det var som sådant af icke ringa psykologiskt intresse, men har icke och åsyftar icke heller att äga någon personlig eller

bestämd historisk motsvarighet hvarken hos oss eller annorstädes. Men därjämte erhöi det en stor dramatisk spänning just genom en dubbel konflikt nämligen mellan en mans lifsgärning och hans privat-märskliga känslor och instinkter samt samtidigt mellan två starka lidelsefulla viljor.

Bland de egenskaper, som varit utmärkande för Didring, när han som dramatisk författare gjort sig fördelaktigast gällande, har förmågan att åstadkomma stark dramatisk spänning kanske varit den främst framträdande. Han visar tillika mycket ofta en mycket god blick för hvad som scenen kräfer och som gör sig verkningsfullt där. Ofta har han ock kommit med ett originellt grepp på ämnet, som han gjort psykologiskt intressant och utvecklat med stor följdriktighet. Dialogen är naturlig och uttrycksfull, och icke sällan få orden en klang och en färg och en stämning, som röja ett äkta skaldekynne. Sist men icke minst har man ock att lägga märke till och tillbörligt uppskatta det allvar i personlig åskådning samt den känslans och lidelsens intensitet, som ofta ligga som grund under diktningen och ge den och dess diktare ett tilltalande drag af äkthet och gedigenhet.

Hans svaghet som dramatisk författare har däremot varit en viss benägenhet för konstruktion, och han har äfven emellanåt inmängt en symbolism, som förefallit något sökt och egentligen icke upprunnen ur egen diktarnaturell.

Alstringskraftig har Didring varit äfven på den episka prosadiktningens område. Särskildt har han genom sitt stora ståtliga, 1914 och 1915 utkomna i flera upplagor utgångna epos öfver svensk arbetskraft och företagsamhet, som han gaf det betecknande namnet "Malm", på ett ärofullt och varaktigt sätt befast sitt namn äfven inom den diktartens område.

Dessförrinnan hade han utgifvit berättelsesamlingarna "Bruddansen", "Kunskapens träd", "Trälar", "Kronans kaka", "Vilsna vandrare". Märkligast bland dessa torde den sistnämnda boken vara, som äfven innehåller en del urval ur de föregående. Ingen af dem kan dock anses gå upp mot "Malm".

I den boken är det icke blott malm i titeln, utan än mer i stilens kärna och klang, i skildringens allvar och äkthet samt i den vederhäftighet och sunda fosterlandskänsla, som uppburit och inspirerat boken. Författaren dokumenterar sig häri på en gång som den inspirerade skalden och den realistiske iakttagaren och vakne psykologen. Därför tror jag ock, att med den boken skall Didrings namn som diktare förbli längst och vackrast sammanknutet. Han har ju med "Malm" icke blott ått en märklig trakt och ett storartadt bygd- och kulturbrytningsföretag skrivit ett vackert äreminne. Han har ock gifvit vår vitterhet hvad den icke haft. Nämligen ett lefvande, verkligt betydande och ståtligt verk om svenskt arbete och svenska arbetare.

Didring, som är född i Stockholm den 18 oktober 1868, har ursprungligen varit tjänsteman, ingick i järnvägsstyrelsen 1890 och hade avancerat till förste bokhållare med tjänstgöring å milkontoret, då han afgick 1914 för att helt och hållet egna sig åt författarskapet. Han har något, som just icke brukar vara det vanligaste hos vitterhetens män, nämligen en stor praktisk energi och duglighet. Hans kamrater vid järnvägen drogo stor nytta däraf till fromma särskildt för sitt pensionsväsende. Han var så t. ex. bl. a. i flera år fullmäktig i pensionsinrättningen samt ledamot i direktionen för järnvägarnes änke- och pupillkassa. Inom författarvärlden ha åter kollegerna särdeles stor anledning att i tacksam hågkomst bevara Didrings namn för den initiativkraft, outtröttlighet och oegennyttiga energi, hvarmed han såsom Författareförening-

BIOGRAFBRANDEN I GEFLE, ett tillbud till en katastrof hvilken genom rådigt ingripande ofvårjdes. — Foto Carl Larsson, Gefle.

gens ordförande lyckats genom organiserande af två större lotterier så väsentligt och framgångsrikt rycka upp den i ekonomiskt lägervall befintliga föreningen.

Både för egen räkning och som ordförande för Dramatiska författarnes förening har till sist Didring varit den, som hufvudsakligen satt i gång senare tiders bekanta strider mot nuvarande chefen för Dramatiska teatern och därvid haft att främst träda i breschen.

Didring är gift med danska målarinnan Jeanne Rye.

Erik Thyseius.

*

Till förmån för Vara Röda-korskrets har hållits en vällyckad fäst jämte föredrag med ljusbilder af fil. mag. Westberg som tjänstgjort vid invalidtransporterna, samt musik af Vara stråkorkester, m. m. I samband med fästen var anordnad en utställning af sjukvårdspersedlar förlärdigade af kretsens medlemmar.

Vidst. bild:
TULLVERKET'S INSPEKTIONSVAGN. Pressfoto.

RÖDA-KORSUTSTÄLLNING I VARA. — Foto. Dahlström, Vara.

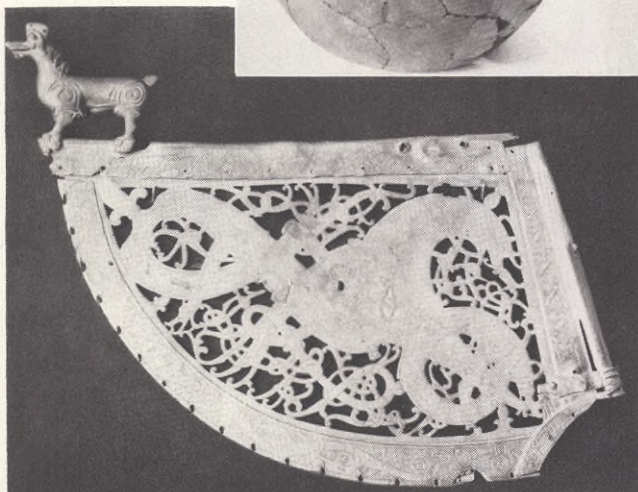

NORDISKT LASARETT I BAKU.

NYFÖRVÄRF TILL STATENS HISTORISKA MUSEUM.

NÅGRA AF DE
Å MUSEET F. N. UT-
STÄLLDA NY-
FÖRVÄRFVEN:

1. VINDFLÖJEL från Söderala (Helsingland).
2. KRUKA funnen i ett graffält vid Visby.
3. JÄRNHJÄLM funnen i Torkels Knutsens borg Aranäs vid Kinnekulle, ett utomordentligt märkligt fynd från 1300-talet.

- 4 och 5. JÄRNALDERSMYCKEN funna på Gotland.
6. SCHACKPJÄS I ELFENBEN FRÅN 1100-TALET funnen på Öland.
SILFVERSÄPÅNNE från Kalkstad på Öland.

Vidsäendet bild:

KONSTNÄRLIG SKYLTVÄRDNAD Å SVENSKA DAGBLADETS NYBYGGNAD VID KARDUANSMAKAREGATAN. *So. D.* har under lång tid och med stor kraft verkat för väckandet af konstnärernas och allmänhetens intresse för denna förnäma reklamkonst. — Tidningens arbete har redan burit synlig frukt i ett numera icke så litet antal konstnärliga skyltar å hufvudstadens affäretablissemant. På Konstföreningen där pågår f. n. en utställning med förslag till sådana skyltar.

Till bilder å nästa sida:

Isjakttäfling på Värtan. Det tjocka snötäcket, som denna vinter täckt isarna på vikar och sjöar har hittills omöjliggjort all isjaktsegling. Nordiska spelens täflingar bleivo till följd af dessa ogynnsamma väderleksförhållanden uppskjutna. Emellertid började snön att smälta i förra veckan och detta gjorde, att täflingar kunde hållas i söndags på Värtan vid Lidingön utanför Stockholm. Ett 25-tal jakter startade i fyra afdelningar. I första klassen segrade hr Nachmannssons "Iswanda", i andra hr O. Jänssons "Red" och i tredje hr O. Rinnmans "Esset". I fjärde klassen hembar hr G. Hammars "Tärnan" segern.

Under den gångna veckan har i Stockholm pågått *mästerskapsturneringar i tennis*. På söndagen gingo flera finalmatcher, hvarefter konungen förrättade prisutdelning. Särskild uppmärksamhet tilldrog sig hr O. Andersson, som kämpade sig fram till svenska mästerskapet i herrarnas single efter en skarp och med stor spänning följd strid med O. Hallengren, den kände täflingschampion. En annan uppmärksam match var finalen i mixed doubles mellan paren fröken Cederschiöld-Benckert och fru Arnheim-Möller. Det förstnämnda afgick med segern.

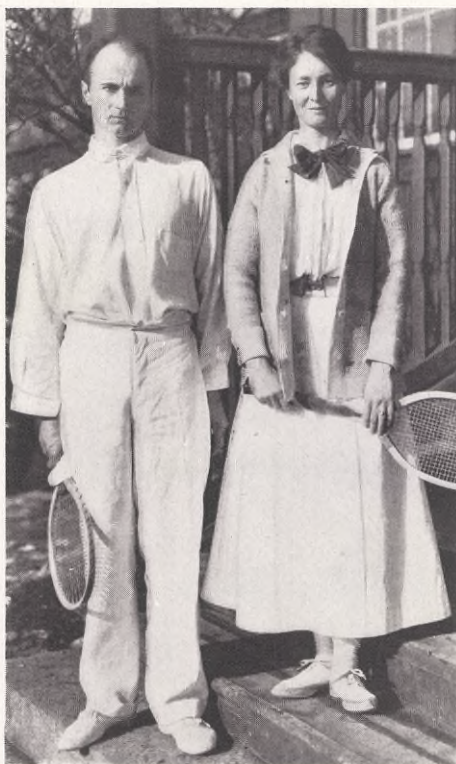

T. v.: STIG ANCKARCRONA, löjtnant i tyska marinens reserv, har enligt i dagare ingånget meddelande omkommit under krigstjänstgöring vid turkiska marinen. — Text å sid. 463.

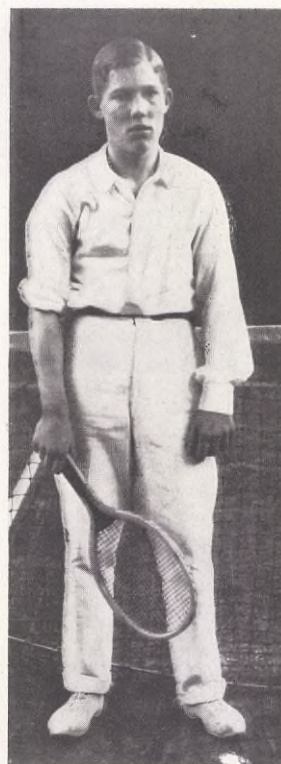
T. h.: NORDISKA SPELENS ISJAKTTÄFLAN Å VÄRTAN DEN 1 APRIL. Isjakten "RED", synes nästan vilja stegra dagens betydelse i glädje öfver ett eröfradt 1:a pris.

Foto. Moelin, Stockholm.
FRÖKEN STRÖMBERG,
mästarinna i damernas single.

DE STORA TENNISTÄFLINGARNE.
FRÖKEN CEDERSCHIÖLD och HERR
BENCKERT, mästare i mixed double.

Kliché: J. Lund, Skjerve-ars.
HERR O. ANDERSSON, GÅFLE,
mästare i herrarnes single.
Text å föreg. sida.

HUSBONDEN.

FÖR HVAR 8 DAG AF SVEN KJERSËN.

Prisbelönad i H. 8. D:s Novell-pristäfflan.

den gamla bygden nere på slättlandet fann jag sägnen om den forntida odalman, som sades äga sin hvilostad i grafhögen, hvilken gräskrudad lyfte sig bakom stora snår nära vägen.

Han hette Åke och hade efter sin far ärfvt gården, som enslig kringsslöts af myrar och vid skog. Flera trälar ägde han och mycken rikedom.

En ung kvinna, som fostrats i annan bygd och bland många människor, blef honom kär, och han köpte henne för ädelt gods. Men hans öde blef, att kvinnan ett år efter det han fört henne till gården övergaf honom för att vända om till sin fädernetrakt och dem som förblifvit hennes hjärta närmast. Åke nådde henne dock under vägen, och då hans häst kommit vid sidan af hennes, grep han henne vid håret och gaf henne dräpslaget. Sedan han så sankt henne i myren, red han långsamt tillbaka.

En hård husbonde hade han förr varit för sitt folk, men från den dagen, då kvinnan lämnade hans gård, lät han trälarne själva bestämma öfver sig och sitt värf och satt mestadels tyst hos den nyfödde sonen.

Som barnet grät mycket och svårigen kunde vännas vid föda, förundrade det trälarne, att Åke ej bar det bort i skogen att öfverlämnas till vilddjuren eller hungersdöden. De vågade till sist också tala därom mellan sig, så att han måste höra deras ord, men han svarade dem dock aldrig. Endast en gång, när en af de yngre alltför öfvermodigt och högljudt yttrade, att barnskötsel alltid var käringlust, steg han upp från sin plats, kom fram till den frispråkige och gaf honom ett slag öfver ansiktet.

— Och trältukt var alltid mannavärf, svarade han, i det han vände åter till barnet.

Men gossen förblef alltjämt svag, och när han blifvit två år, förde Åke honom den första gången utom stugan. Gossen frös dock svårt i blåsten och den tinande snön. Åke svepte en tung fäll kring honom och bar honom sedan ett stycke in i skogen, där vinden hämmades, men den lille grät alltjämt skälfvande i hans armar.

Någon tid därefter var barnet dött, och trälarne buro det ut ur stugan. De hade redan hunnit breda torfven öfver liket, när Åke kom till dem. Han röjde då gräset och mullen åt sidan, lyfte upp gossen och virade i många hvarf kring honom den ulligt varma björnfäll, på hvilken han själf brukade hvila, samt lade till sist hos honom i grafven vapen och sköna smycken af det slag, som eljest höfdingar plägade bära i härnad.

*

År gingo, långa, tysta år, och Åke var ännu ensam bland trälarne. Sällan kom vandrare till hans gård, om ej en trött och förrirrad stigman, som bad om härbärge, eller en förlupen träl, som mot gårds-tjänst begärde hägn och en plats i halmen. Åke mönstrade dem då noggrant, pröfvade lemmarnes senor och lät de dugliga stanna i stugan, enär en efter annan af hans eget gårdsfolk hunnit dö af ålder.

Kall luft kom från myrarna; skogen var nära och hög bakom gården; och aldrig ljöd främmande hastars tramp eller främmande människors röster. De trälar som voro unga i gården, kunde stundom höra upp i arbetet och bli stilla stående, och öfver deras ansikten kom då ett drag af lyhördt spänd förbidan. Men när blicken länge gagnlöst färdats utöfver myrarna och sökt sig väg i skogsträngslet, blefvo ryggarne åter bågna och ögat fäst vid det som var för handen.

Ständigt var Åke vid deras arbete, som blef alltmera tungt. Hård som han varit fordom, blef han dem småningom åter; och de bland gårdens folk, som mindes honom längst i det förlutna, funno honom nu så grym, att hägkomsten af hans forna sinnelag kunde väcka hos dem bitter återlängtan.

En gång sände Åke äldsta trälen, en redan bruten gubbe, ut i landet att mot ett godt svärd och tvänne blänkande och tunga ringar tillbyta sig en häst. Köpet lyckades omsider, och ridande på hästen begaf sig trälen åter hem. Han hade nått helt nära gården och red i höstmorgonens första stund på den kälfrusna stigen skyndsamt utför den sista ås slutningen, då djuret snafvade vid en brant och med ryttaren störtade i djupet. Hästen förmådde ej åter resa sig. Frambenen voro afbrutna, och en sten hade i det vilda fallet uppskurit buken. Ändtligen kunde dock trälen göra sig loss under det ännu levande djuret. Till sist hade han äfven krypande nått fram till gården.

Höjd af mull och af sand, som på ansikte och händer klubbats vid blodet, låg han på marken, stödd mot ena armbågen och förtalde kvidande, medan blod också kom ur hans mun, det som händt honom. Åke grep då i sin vrede en afkvistad enpåk, satte foten på trälen, så att han föll tillbaka på rygg, och slog honom så med det tunga träet, tills gubben ändtligen gaf upp andan. Han sände därpå de kringstående att tillvarataga eller döda hästen och återvända ensam till gårdens arbete.

Men när trälarne dödat djuret och nu sysslade med att gräfvat ned det i sanden, begynte de språka med hvarandra.

— Jag tror det blir svårt för mig att längre tjäna Åke, sade den yngste. Ej lär jag kunna se honom efter detta utan att minnas, hur han slog den gamle som låg på gården. Det syns mig bäst, att jag nu går af gården, innan ett större ondt drabbar genom min hand.

— Jag tänker att vi alla följa dig Grimle, svarade en annan. — Sedan må Åke draga ut efter nya trälar att pina eller döda.

— Ni må ändå först lyssna till mig! sade nu den som varit längst i gården. — Om vi alla draga vår färde, hvem skall då efter Åkes död mottaga hans egendom och kostbara skatter, hvilka vi eljest skulle skifta mellan oss. Äfven om han dessförinnan gräfvat ned sitt gods i jorden, tör det ej bli oss svårt att utröna, var han väljer gömstället. — Trälar, hvem blir som vårdar hans gård och fänad, om vi nu alla lämna honom? Djur skola dö af svält, hus och skatter förmultna.

Grimle svarade till detta, att han ej förmådde utvärda längre hos den gamle, trots den vinning som sedan kunde tillfalla honom. Men den äldste trälen fortfor:

— Ni hörde att det tillkommer oss att en gång öfvertaga Åkes gård och att skifta mellan oss hans ägodelar. Men ingen af oss tror sig längre kunna fördraga honom. Därför må han redan denna natt bringas om lifvet. Gammal är han och längtar själf att få dö. Men dock vågar han ej låta en åder och se sig öfverstänkas af eget blod, fastän han ofta af tvådde andras. — Ja, jag ser på er, att jag nu yppar den åstundan, som vi alla önskade mod att frambara! — Vi skola taga hans lif, och han torde därför böra tacka oss, som man tackar befrtare. Och därför skall nu du Grimle redan denna natt döda honom i hans säng.

— Ja, du Grimle skall göra det! ropade de andra, och en af dem tillfogade med bråda och lågmälda ord:

— Du skall ej sticka honom med knif eller svärd, ty han må slippa se sitt eget blod, ej håller gifva honom banehugget; men vid midnatt skall du stiga upp ur halmen, och under den tunga älghuden, som han plägar ha bredd öfver sig, skall du kväfva honom. Det rör lätt lyckas dig, om du lägger äfven din egen tyngd öfver honom. Vi skola eljest skynda dig till hjälp. Ja, du Grimle skall nu göra det!

Men Grimle såg bestört från den ene till den andre, och slutligen sade han:

— Jag förstår ej, hvarför ni utvälja just mig, som är den yngste i gården. Men törhända är det så, att värvet synes er mera svårt än era ord vilja röja. Ni tro er bära hat till den gamle, men i hjärtat sitter trälens fruktan, om ock ej hans trohet. Ni bära hans vilja i ert blod och i era sinnen. Därför utvälja ni mig, som kortast bland er andats hans vrede och hukat under hans blick, att uträtta det som aldrig var trälätjänst. — Jag skall dock handla efter er åstundan!

*

När trälarna återvände till gården, följde Grimle sakta efter och blef alltmera skild från dem. Men ingen i klungan vände sig om med ett rop till honom; alla hade ögonen fästade på marken och gingo tigande framåt, två och två på den smala vägen.

Grimle stannade om en stund och såg efter de andra, tills träden helt stängde hvarje skymt af de sakta bortdragande. — Han steg sedan långsamt upp i vilda skogen, och skymningen hade då kommit öfver marken.

Han gick långt bort bland träden och nådde omsider ur tätt, spjånande snår och grenfång en stig, som han följde vidare, intill dess mörkret begynte bli mäktigt omkring honom. Men månen kom då snart fram bland skyarna, som blefvo kullriga och mjällt bleka i sin hvithet likt skogens snötufvor om vintern. Ändtligen nådde han en glänta, som öppnade sig för månlyuset, och där löfträd i en gulbladig och luftig klunga omgötos af skogsnsnatten.

Blåsten gick nu genom löfven med rasslet af en bäck öfver ringande bottengrus, men bland granarna var ljudet ej likt vattenlopp utan bar mera af aflägsna, stora lurtoners djup och dallran.

Midt ute på den öppna platsen var en källa helt gömd i gräset.

Grimle visste, att den som i detta vatten offrade sin bästa ägodel, han skulle bli underkunnig om det öde, som bidade honom efter döden; och under många fullmånätter hade här fordom gyllne skatter gifvits det blankdjupa vattnets väsenden och stundom äfven gårdens slafvar dödat och vigts åt diserna. Nu ämnade han pröfva att utforska Åkes öde och förden-skull offra sin egen bästa ägodel, då han ej kunde åtkomma husbondens lästa skatteförråd.

Han löste ur gördeln en sirad knif och stod på knä invid källan, medan han höll knifven tätt öfver vattenytan och sakta upprepade de ord han ofta hört hviskas i sagor och sägner vid gården:

— Vattendiser —
vänta Odens
höga hallar,
eller möter
mörka Hel
man som kommer?

Sedan släppte han knifven, och ifrigt framåtböjd bidade han länge efter tecken. Men inga bubblor lupo fram ur det svarta och djupa för att på ytan sluta sig till ring eller heligt hjultecken. Vinden i björkarna och skogen hade helt stannat. En lukt kom af våt jord och fallna löf, och långt borta från gården gick genom tystnaden ljudet af ensamt, ihållande hundskall.

När Grimle ändtligen lyfte hufvudet och steg upp för att lämna källan, lyssnade han ock till ett tramp af tunga fötter, som plötsligt kunde höras bland björkarna helt nära honom och sedan längs den hårdkälade vägen brådskade före honom ned ur skogen. Men han kunde intet se, utan vid hvarje steg föll mörkret genast igen om honom.

*

Natten var tyst öfver gården, och bommen hade redan lagts för dörren. Omsider vågade Grimle en sakta bultning, och en träl kom då snart tassande på bara fötter och lät upp för honom.

— Du dröjde länge! hviskade han. Gå tyst; husbonden har väl knappt hunnit somna än... Han var länge borta från gården i kväll.

När Grimle nått sin plats i halmen, låg han länge orörligt stilla, och intet ljud hördes i stugan utan halmbäddens prassel, då någon af trälarna sakta rubbade hand eller fot. Månlyuset kom in genom takets rökfång och blef en gul och bländig fläck, som kröp långsamt hän öfver golvet.

När midnatten var inne, reste sig äldste trälens och hviskade, stödd på armbågen, öfver till Grimle:

— Månskenet när snart öfver hans ansikte, och då skall han vakna.

Grimle steg då genast upp på golvet och gick fram till Åkes bädd i rummets motsatta ände. Bakom honom hade alla trälarna satt sig upp i halmen, och deras blickar voro naglade vid hvarje hans åtbörd, medan han nu sänkte handen och varligt grep tag i fällen, som till hälften hasat ned på golvet.

Åke hade den natten en dröm, och i drömmen var den längesedan döde gossen hos honom. Han gick med sonen öfver sin odal, och kornet stod öfverallt gult och tungt under en högsommarblå himmel. Sorkar och möss flydde åt sidorna vid deras steg, men öfver dem följde alltjämt en lärka, och hon steg och föll med sitt hejdlösa driller i denna solens glädjedruckna luft.

Och Åke höll gossens hand i sin. Han visade honom åkerns vidd, där den sträckte sig ända ned till myrrenden, och berättade på sonens eget talesätt om sådenns värf och skördandets glada brådska. Men han blef mycket förundrad, då han märkte, att han alls icke kunde erinra sig, hvad barnet hette, och försökte eftersinna, om han möjligen glömt namngifva det. Dock växte alltjämt oron inom honom och blef till en aning, att detta som han nu trodde sig upplefva föga hade med det verkligas dagar att skaffa.

Vid det han så vaknade ur drömmen, såg han i månflödet alla trälarna i en skuggmörk och hukande klunga kring sin bädd.

Grimle hade redan lyft den tunga fällen och höll den med bägge händerna utbredd öfver bädden. Men han hade länge blifvit stående så, utan att de öfriga där bakom vågat ropa till honom. De märkte emellertid snart, hur det i hans ställning var något som tycktes vittna om sällsam öfverraskning.

Det var då de stigit upp ur halmen och alla kommit fram till bädden. —

— Han ler! hviskade Grimle till dem. — Ser ni det inte: han ler!

Trälarna böjde sig då närmare Åkes ansikte. — Därvid hade han vaknat. Alla märkte det snart nog, men ingen gjorde dock en rörelse.

Det var Åke själf, som slutligen bröt tystnaden:

— Ha ni kommit nu! sade han, kanske med något af ett trött leende ännu kvar öfver de skrumpna läpparna, och med mjuknad och lågmäld stämma. — Ni skulle dock ej ha dröjt så länge. Nu lär det vara er

Forts. å sid. 460.

DEN ENGELSKA RIKSKONFERENSEN.

EN GRUPPBILD FRÅN DEN FÖRSTA KONFERENSEN I PREMIÄRMINISTERNES PALATS VID DOWNING STREET, LONDON.

I konferensen deltog medlemmar af brittiska ministären och representanter för kolonierna och dominions. Vi namnteckna: främsta raden fr. v. mr Walter Long (kolonialmin.), sir Robert Borden (Canadas premiärmin.), generallöjtn. Smuts (Sydafrika), mr Lloyd George (premiärmin.), sir J. Weston, mr W. F. Massey (Nya Zeelands premiärmin.), mr R. Rogers (Can.), sir G. Perley (Can.), mr Balfour, mr Henderson och sir M. Hankie; raden bakom, fr. v.: mr Bonar Law, mr Hazen, sir Jos. Ward, mr Aust. Chamberlain (Indien), sir Edw. Carson, maharaja af Bikanar (Indien), lord Curzon.

Våra bilder härvid äro särskildt anmärkningsvärda emedan originalfotografierna, efter hvilka de reproducerats för första gången sedan krigets början åtföljts af en engelsk text som, i direkt motsats till alla hittillsvarande uttalanden om tyskar, närmast är att beteckna såsom sympatisk. Ordgrannt översatt skrives: Åttio tyska krigsfångar ha satts till arbete i trädgårdarne i Evesham. De lära sig raskt våra arbetsmetoder och äro villiga arbetare. Unga män med friska utseenden och blomstrande hy, visa de endast belåtenhet med att få komma i arbete.

TYSKA KRIGSFÅNGAR I ENGLAND (EVESHAM), SÅSOM TRÄDGÅRDSARBETARE.

DE DANSKA STUDENTERNA.

ETT STUDENTKOMPANI PÅ AFMARSCH med sin kärfana, "Ugglebaneret".

Under de senaste åren har en stark rörelse gjort sig gällande för ett närmare sammanförande af de nordiska ländernas studenter. År 1914 bildades sålunda "Nordiska studentförbundet", hvilket satt som sitt mål Nordens andliga och kamrattliga enhet, kännedom om och förståelse af de nordiska folkens kultur och kamratskap mellan bärarne af denna. Förbundet söker nå detta sitt syfte bl. a. genom anordnande af sommarmöten och gästbesök i de olika länderna samt genom bildande af nordiska föreningar vid universitet och högskolor. Med hänsyn till detta allt lifligare samarbete bör det gifvetvis för den svenska allmänheten vara af stort intresse att närmare lära känna våra grannländers studentlif. Utgående från detta antagande lämna vi här nedan en liffull skildring af hithörande danska förhållanden för att måhända längre fram blifva i tillfälle att skildra äfven norskt studentlif.

Socialismens grundåsikt: "Proletärer i alla land, förenen eder!" gick totalt ikull vid världskrigets utbrott. Den fick då en stöt så grundlig, att det kommer att dröja länge, innan den kan hämta sig därifrån.

Internationalitetskänsla fins det ej mycket af hos studenter. Ett fältrop som socialdemokraternas skulle

MORGONBILD FRÅN ETT TÄLTLÄGER.

nog för akademici vara otänkbart — säkert öfverallt i världen. Kanske kriget härvidlag kan verka någon förändring. Och kanske mycket kunde varit annorlunda i kriget, om en dylik samhörighet existerat. Från de akademiska kretsarne ha ju dock i alla länder största delen af landets mest framstående män utgått och hade de från sin första ungdom varit med om en sådan sammanslutning, hade nog mycket varit vunnet. Dock hvarför fantisera om sådant som icke är och icke har varit och möjligtvis ej heller någonsin kommer att finnas.

I alla nödigheter kan hvad några länder beträffar detta samförstånd och denna samhörighet brin-

gas till stånd och kriget har all med säkerhet fört de trenne, i inbördes förhållanden ju ganska olika nordiska rikena betydligt närmare hvarandra än hvad som var fallet före den stora uppgörelsen i världen. De olika konferenserna ha här gjort sitt till och nu är det ej blott konungarna och ministrarne som mötas: för ej längesedan samlades i Kristiania representanter för alla de tre nordiska rikenas studentföreningar.

Men kännedomen om de främmande studenterna — är den stor i de olika länderna? Knappast. Danskt och svenskt studentlif skiljer sig ganska mycket på åtskilliga punkter.

Studentens glada lif — därom har under många år

FYRA UNDEROFFICERARE I AKADEMISKA SKYTTEKÅREN BEFORDRAS TILL OFFICERARE. Bakom dem synes kårens anförare, jur. kand. O. Fenger.

talats i Danmark. Det är ej heller här man skall söka olikheten med Sverige. I båda dessa länder ha icke-akademici med en viss afund sett på studenterna, detta privilegierade stånd, som utan vidare arbete — så tycktes det åtminstone för folk i allmänhet — nådde landets högsta ämbeten.

Den allmänna meningen har emellertid här, liksom så ofta förr, tagit fel. Studentens lif kan nog till synes vara sorglöst och på alla sätt angenämt — allvaret finnes där dock. Saken är den, att studenten är sin egen herre, men likväl mer än mången annan får se till, hur han själf kan reda sig då han, efter väl öfverstånden examen, kommer till hufvudstaden.

Danmark har i de större landsortsstäderna och på landet fem å sex större skolor, med hvilka pensionat är förenadt, samt ett halftjog latinskolor. Bland de mest kända äro Sorö akademi, Herlufsholm (stiftad 1565 af sjöhjälten Herluf Trolle), Birkeröds och Ringsteds skolor med pensionat, samt Aalborgs, Viborgs, Aarhus', Odense, Nykjöbing, Ribes och Randers latinskolor.

Dessutom finnes en del gymnasier och examensberättigade skolor och kurser.

Det första studentåret, det s. k. "Rusåret" är studentens angenämaste, då det blott gäller att åt sig eröfra den obligata titeln fil. kand. och denna får han i regeln tämligen lätt hos en af professorerna i filosofi, under den sommar, som följer efter hans första studentår. Vid sidan af de filosofiska studierna bör också ett fackstudium idkas, såsom juridik, teologi eller medicin; under det första året taga dock de flesta detta studium mycket lättvindigt, och måste därför sedermera med så mycket mer besvär söka inhämta det försummade.

Till alla landets ämbeten fordras högsta betyget i den avslutande examen, ämbetsexamen. Vanligen är det jurister, det här är tal om. Prästämbetena kunna sökas af folk med betyg af både andra och tredje graden. Och icke för thy är det prästbrist i Danmark!

Studenter som ett särskildt stånd finnes icke i Danmark.

"Akademisk Skyttekorps", för hvilken jur. stud. redaktör Jens

STUDENTSKYTTAR I ARMERINGSARBETE. Uppsättning af taggrådsstängsel.

ÖFNING MED MASKINGEVÄR.

Rudolph Dahl redogör här nedan, samlar i sig så att säga alla konservativa studenter. Den enda förening, som eljest är af någon betydelse, är "Studentereforeningen" som med sina öfver 3,000 medlemmar fullt ut representerar de danska studenterna.

UNIVERSITETET.

reteraren Styhr. De konservativa råda öfver många framstående talare, hvilkas namn säkert äro välbekanta i Sverige. Så kan man t. ex. nämna den unge folketingskandidaten fil. kand. Kilde, fil. kand. Christmas-Möller, jur. kand. Oluf Bang och överrettsagförelse Moltke-Leth.

Bland de senast ledande seniorerna förtjänar jur. kand. Viggo Schlotfeldh att näm-

nas. De andra partierna äro alla mindre. Den största fraktionen råda de radikala öfver, men partiets styrelse utgöres hufvudsakligast af mycket unga män. Som ordförande har i många år fungerat polit. stud. Axel Fraenkel. Saken är nämligen den, att hela den stora radikala flock, som under många år var allena herrskande i Studentereforeningen i slutet af förra år-

Den ledande bland seniorerna är f. n. expeditiesssek-

STUDENTERFORENINGEN.

Foto. Stender, Köpenhamn.

REGENSEN.

Kilde: *Boost Skoleaarsskr.*

nas. De andra partierna äro alla mindre. Den största fraktionen råda de radikala öfver, men partiets styrelse utgöres hufvudsakligast af mycket unga män. Som ordförande har i många år fungerat polit. stud. Axel Fraenkel. Saken är nämligen den, att hela den stora radikala flock, som under många år var allena herrskande i Studentereforeningen i slutet af förra år-

hundredet, då de konservativa kommo till våldet anmälde sig för utträde ur "Studentforeningen" och bildade "Studentersamfundet". Denna korporation, som fick den allra största betydelse för Danmarks andliga lif och som bland sina medlemmar räknat nästan alla betydande danska författare och många vetenskapsmän, har emellertid nu långsamt tynat af, medlemmarna dogo den ene efter den andre och slutligen gjorde "Studentersamfundet" detsamma. På 90-talet var det en kulturfaktor, med hvilken alla måste räkna. År 1915 ägde det knappast 50 medlemmar.

"Studentforeningens" styrelsesätt har dock genomgående varit ganska liberalt. Alla olika åskådningar ha fått ordet och många framstående män ha hållit och hålla alltjämt föredrag i föreningen. Nyligen har professorn i medicin Carl Jul. Salomonsen hållit ett mycket uppseendeväckande föredrag med anslutning till författaren Johannes V. Jensens förslag om, att det i Danmark skulle upprättas Colleges liknade dem i England, och det är därom striden står. Idéen är säkert ogenomförlig, men en kommitté har nu tillsatts för att undersöka saken.

Man har nämligen ansett, att för många krafter gingo förlorade i det fria, obundna studentlivet. Storstadens frestelser voro för starka för de unga oerfarna människorna, som komma direkt från landsorten och då det blott finnes tre—fyra större kollegier — Hagemanns kollegium, Elers kollegium, Walkendorfs kollegium och Regensen — är det blott ett fåtal af årets 7 å 800 studenter, som kunna få plats där.

Men hvad de flesta studenter angår, så vilja de hellre hafva sin fulla frihet och vara sina egna herrar, hvilket ju i och för sig ej är mer än rimligt. Det sörjes dock för att skaffa de studenter, som så önska, ordentliga rum och inackorderingar, och i "Studentforeningen" finnes en anskaffnings- och hyresbyrå, som förestås af jur. kand. Zieler.

Det skulle falla sig svårt att samla alla danska studenter till ett helt. Endast i några få punkter äro deras meningar samstämmade. En af dessa är tanken om samling för all nordens ungdom; denna tanke har i allra högsta grad alla danska studenters sympati, och allt som göres för att få i gång samarbete mellan de olika nordiska universiteten och student-samfundet, hälsas här med glädje.

Age Heinberg.

* AKADEMISKA SKYTTEKÅREN.

Denna förening är en organisation af försvarsvänliga danska studenter. Föreningen idkar skjutning, gymnastik och fäktning och ger sina medlemmar militärisk utbildning. De 1200 af föreningens 1400 medlemmar, som genomgått denna utbildning — hvilken i allt som är väsentligt motsvarar härens — bildar föreningens hufvudafdelning, "Akademisk Skyttekorps".

Denna kår stiftades 1866 och firade alltså i följt sitt 50-årsjubileum. Vid detta tillfälle utgafs kårens historia, som visar dess utveckling från en sammanslutning af ett fåtal försvarsifriga akademici, utan militärisk utrustning, utan fasta kadrer, utan befäl och utan något vidare anseende hvarken i armén eller hos folket, till en stor, väl organiserad kår, fullt militärt utrustad, med eget, skickligt befäl — kontraktsmässigt förpliktigad gent emot krigsministeriet att vid fall af mobilisering uppställa en krigsduglig bataljon, samt åtnjutande stor aktning hos folket och armén och i alla försvarsvänliga kretsar. Denna aktning fann ett kraftigt uttryck våren 1915, då infanteriets generalinspektör inspekterade kåren och gaf det utlåtandet, att såväl befälets som de meniges utbildning satte den i stånd att i händelse af krig utan hinder inträda som ett led i hären.

Kåren arbetar enligt följande plan:

Den unge student, som anmäler sig till inträde, genomgår under loppet af 1½ år de tre skolorna för menige: rekrytskolan, skjutskolan och exercisskolan. Därefter kan han vinna inträde i befällsskolan, där han utbildas till underofficer i kåren. Som sådan deltagar han — utom i de praktiska öfningarna — äfven i de teoretiska lektioner, som hållas af officerare i armén (i regel yngre generalstabsofficerare) och kan, om han därtill visar sig passande, avancera till officer. Kårens högsta befälsgrad är kompanichefsgraden. I krigstider skulle kåren sannolikt komma att användas kompani-vis, icke som en hel bataljon för sig. Den skulle kommanderas af sina egna officerare, de dagliga öfningarna däremot skulle försiggå under ledning af arméns officerare, en vid hvarje skola. Kårens chef är för närvarande generalstabskaptenen E. With.

Kårens arbetstid är så fördelad, att den i regel ej gör något intrång på studenternas studier. Öfningar hållas hvarannan morgon kl. 6.30—8 och fälttjänst hvarannan söndag.

Tillslutningen till kåren har alltid varit stor. Då kriget bröt ut 1914, fick den under loppet af en månad ej mindre än 500 rekryter. Efterhand som man vant sig vid att ha kriget alldeles utanför sin dörr, har kårens arbete glidit in i de vanliga spåren; men kadreerna äro i ordning, depoterna klara — "Akademisk Skyttekorps" kan inom loppet af tolf timmar ställa en bataljon till härens förfogande.

Kjöbenhavn i mars 1917.

Jens Rudolph Dahl.

HUSBONDEN.

Forts. fr. sid. 455.

för sent denna gång. — Dock skall du veta, Grimle, fortfor han och vände ansiktet mot yngste trälen, — att ditt offer till källan föga torde ha hugnat diserna. Ej håller hade väl skatterna i min kista kunnat gagna dig. En flik af det björnskinnet, som jag en gång vecklade kring barnaliket, hade förvisso varit dem en behagligare gård!

Trälarna förblefvo tysta kring bädden. Blott en gång var det någon som framhviskade, sakta dämpadt liksom en snyftning:

— Du vår husbonde! Du vår husbonde!...

Då de ännu alltjämt dröjde kvar, flyttade Åke ändtligen hufvudet undan månljuset, som nu begynt gjuvas öfver hans bädd, och vände sig därpå om mot väggen.

— Bred fällen öfver mig! sade han trött. — Och vänden så åter till halmen!

De blefvo dock alla stående där medan Grimle sakta utbredde fällens tunga veck och lafde den till rätta. — En stund senare hördes det dämpade prassel i halmen, tills trälarna snart tungt insomnade.

*

Om Åke är nu endast att tillfoga, att han eiter några år dog stråddöden på sin gård. Dessförinnan hade han gifvit sina skatter till den kvinnans far, som han mördade och sänkte i myren. Äfven öfverlämnade han värden af sin gård till en af hennes närmaste anhöriga.

Han blef efter den nya tidens sed lagd i timrad kista, och trälarna uppförde öfver hans lik den stora hög som ännu syns efter vägen. Endast fattigt trälagods blef dock kastadt in till honom i gravnen; och gaf så Grimle, som var den yngste bland gårdens folk, sitt lif till den döde husbondens ära samt blef därpå lagd helt nära invid grafkammaren.

När trälarna omsider fullbordat den mäktiga jordhögen, återvände de ensamma och fattiga till gården.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

C. G. E. ÖRBOM.
F. d. Fältintendent. — Stockh.
80 år 13 April.

B. S. A:SON LEIJONHUFVUD.
Frih. Öfverste. Stock-
holm. — 65 år 17 April.*

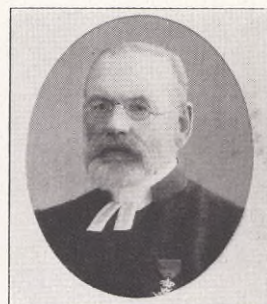
A. GYLLENSTIERNA.
Friherre. Kammarherre. —
Spannarp. 60 år 12 April.*

G. A. HJORTZBERG.
Major. — Göteborg.
50 år 4 April.*

A. G. HOLST.
Apotekare. — Östersund.
75 år 27 Mars.*

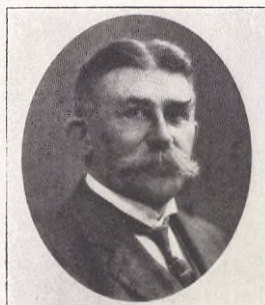
C. A. BORELIUS.
Kyrkoherde. — Ramnäs.
70 år 7 April.*

G. WAGNSSON.
Pastor. — Stockholm.
60 år 16 April.*

P. O. VESTERLUND.
Jägmästare. — Eidfalen.
60 år 25 Mars.*

F. W. H. PEGELOW.
F. d. Generaldirektör. —
Stockholm. 65 år 15 April.*

J. G. J:SON LEUFVÉN.
Ny direktör i Sv. Allm.
Landtbr.-sällskap.*

T. G. B. WENNQVIST.
Nyutnämnd postdirektör i
Göteborg.*

J. ENGER.
Nyutnämnd postdirektör i
Stockholm.*

A. W. WALLBERG
Disponent. — Halmstad.
65 år 16 April.*

C. M. LINDHOLM.
Bankdirektör. — Stockholm.
50 år 8 April.*

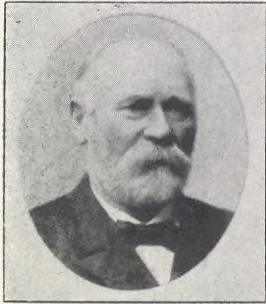
G. HOLMBERG.
Direktör. — Lund.
50 år 6 April.*

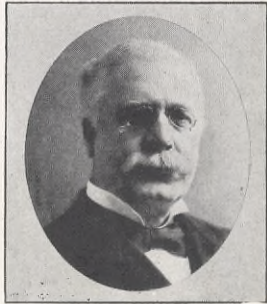
L. L'NDQVIST.
Grosshandlande. — Stockholm.
50 år 31 Mars.

* Data å nästa sida.

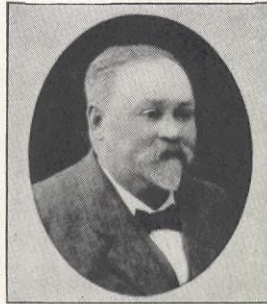
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

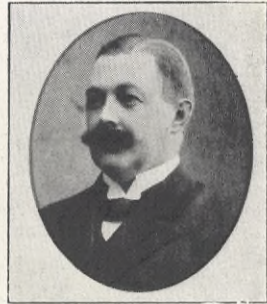
L. LARSSON
Bruksegare. — Pershyttan.
75 år 13 April.*

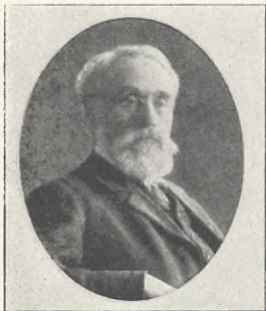
S. A. KÖRLING.
Musikdirektör. — Ystad.
75 år 14 April.*

B. A. E. L. I. R. M. K. HUMMERHIELM Frih. Godsegare.
Degela. — 60 år 10 April.*

G. T. EHRNBERG.
Borgmästare. — Simrishamn.
50 år 5 April.*

C. M. ULLMAN †.
F. d. Professor. — Göteborg.
F. 33. † 31 Mars.*

A. A. G. VON ROSEN †.
F. d. Gen.-major. — Stockholm.
F. 34. † 2 April.*

J. F. HÅKANSSON †.
Bankir. — Stockholm.
F. 46. † 30 Mars.*

H. D. HAMILTON †.
Grefve. Kapten. — Linköping.
F. 78. † 29 Mars.*

F. HOLMSTRÖM. †
F. d. Kronolänsm. — Arieploug.
F. 1814. † 26 Mars.

J. D. ENEROTH. †
F. d. Kronofogde. — Hesselholm.
F. 40. † 23 Mars.*

J. E. BÉGAT. †
Fabrikör. — Stockholm.
F. 67. † 27 Mars.

skidlöpare, med ett flertal priser från olika täffingar; eröfrade 16 (såldeles v. 59 års ålder) skidlöparemärket.

FREDRIK (Fritz) PEGELOW. Ut-ex. fr. Tekn. Inst. 73; v. Stat. jernv.: ritare verkmäst., mask.-ing. o. mask.-dir. 73—99; v. Stockh.—Västerås—Bergsl. jernv. 99—07; generaldirektör v. Stat. jernv. 08—13. V. ordf. i arbetslöshetskomm., ordf. i 1914 års tullkomm., ställföreträd. ordf. i riksvärder-nmd. Ordf. i Sv. jernvägsfören., v. ordf. i Sv. vägfören., led. af Drottin. centr.-komm. arbets-utsk. Styr.-ordf. i Stockh. allm. telefon a.-b. 03; i A.-b. Stockh. telefon 08; i Telefon a.-b. Cedergren 16; i Cedergrenska uppfostr. fonden 07; v. ordf. i styr. f. a.-b. Nord. kom. 16. Stadsfullm. i Göteborg 87—9; i Stockholm 02—08. Led. af Riksk. A. K. 97—99. Biografi o. helsei-portr. årg. 13:9.

GUSTAF LEUFVÉN. F. 70. Stud. 89, utg. fr. Ultuna landtblr.-inst. 91, sekr. i Malmöh. läns nötbosk. prem-nämnd 93—11, sekr. i län. hushålln.-

STEN LEIJONHUFVUD. Ujtn. v. Fortifik. 71, lär. v. Krigshögsk. 94—1900, maj. v. Fort. 02, chef f. Göta ing.-kår 03—04, öfv.-ljtn. v. Fortifik. 04, afd. chef v. fästn.-byggn. afd. v. Fortifik. stab. huvudstat. 04—07, chef. f. Fälttelegrafkåren 07, öfverste i Fortifik. res. 08. Led af Riddarhusdir.

AXEL GYLLENSTIERNA. Ujtn. v. Skån. hus.-reg. 77, ryttn. 97, skvad.-ch. 99, i res. s. å. Kammarherre 02. Egde egend. Spannarp 02—15. V. ordf. i styr. f. kronprinsessan Victorias kuisatsnat. sedan 06. Led. af styr. i Skånska trädgård.

ARVID HIÖRTZBERG. Ujtn. v. F. Göta art.-reg. 89, art.-stabsöf. 98—99, lär. v. Krigsskolan 99—05; major v. Göta art.-reg. 13. Ordf. i Göteb. fattigv.-styr.; led. af gatv.-o. vägförvalt., v. ordf. i styr. f. Rånte.-o. kap. försäkr.-anst., led. af olika af stadsfullm. tills. komm. Styr.-led. i P. Em. Lithanders hand.-o. ind.-a.-b. Sekr. i 6 distr. af riksgov. f. Röda korset.

AXEL HOLST. Apot.-ex. 74, anst. å apotek el. förestånd. f. medik. förråd 74—82; sedan sistn. år inneh. af den bekanta Kem.-tekn. fabriken i Östersund. Ordna på uppdrag af prof. O. Sandahl de botan. saml. på Karol. inst. 73.

CARL ARON BORELIUS. Stud. 68, fil. kand. 79, prestv. 86, v. lärov.-adj. i Västerås 81—86, lärov.-adj. i Falun sistn. år, reg.-pastor v. Dalreg. 87—01, kyrkoh. i Järna 1900, i Ramnäs sedan 07.

GUSTAF WAGNSSON. Utex. fr. metodistkyrk. pred. skola i Stockholm 78, past. i Eskilstuna 86, förestånd. f. västra distr. 01, pastor i Stockholm 07, i Malmö 11; förestånd. f. Stockh. distr. Inneh. ett flertal förtroendeuppdrag i sitt samf. o. i K. F. U. M., hvavs förb.-styr. han tillh. sedan 95.

OTTO VESTERLUND. Efter stud. v. Upsala univ. o. Skogsvinst.-ex. jägmäst. 82; företog 88—89 en botan.-entomolog. expedit. Florida; efter återkomsten lektor i zoologi v. Skogsvinst.; förordn. jägmäst. i Jokkmokks rev. 94, ord. 1900; sedan 10 jägmäst. i d. v. Österdalarnes rev. V. ordf. i pens.-nmd. Kontroll. i Norrlandsbankens afd.-kontor. Utg. ett flertal mycket uppmärksamade skildringar från Lappland. En af vara bästa

sällsk. sedan 1900. I dagarne utsedd t. direktör i det nybildade Sv. allm. landbruks-sällskap, hvilken befattn. tilltr. i juli samtidigt m. chefskap ö. sällsk. byrå i Stockholm. Biografi o. helsei-port. denna årg. nr. 20.

THORÉ WENNQVIST. F. 81; e. o. postexp. 99, stud. 1900, hofr. ex. 02, tj.-gj. i Gen. poststyr. 04 not. där 13, öfverkontrollör i norra distr. 14, sekr. i Gen. poststyr. trafikbyrå 15, Styr. repres. o. sekr. i postv. tjänstgör. komm. 13—16. I dagarne utn. t. postdirektör i Göteborg.

JOHANNES ENGER. F. 80, ex. vaktmäst. v. postv. 98, e. o. postexp. 1906* stud.-ex. 06, derefter jur. utr. kand.-ex. allt samtidigt m. sin tj.-mannaverksamhet. Not. i Gen.-poststyr. 13, förordn. sekr. der sedan 15. Led a komm. f. gemens. aflön. bestämm. f. kommunik.-verken. I dagarne utn. t. postdirektör i Stockholm.

ALFRED WALLBERG. Disponent i Wallbergs fabr.-a.-b., Halmstad. V. ordf. i styr. f. Skand. jutespinn. o. väfveri a.-b., Oskarström.

CARL LINDHOLM. Tj.-man i Stockh. hand.-bank 93, kamrer v. Hernösands e. bank 95, verkst. dir. v. dess kontor i Skellefteå 99, i Örebro 05; led af centralstyr. f. Bank a.-b. N. Sverige o. verkst. dir. i Hernösand 08, andre dir. v. dess hufvudkontor i Stockholm 12. Andre dir. i Stockh. hand.-bank v. Provinscentr. o. suppl. i centr.-styr.

GOTTFRID HOLMBERG. Efter afsl. kurs v. Tekn. högsk. delegare o. dir. i A.-b. Armaturfabr. Carl Holmberg i Lund.

LARS LARSSON. Hufvuddeleg. o. verkst. dir. i A.-b. Pershyttan, Nora. Egde på sin tid A.-b. Stjernfors-Stålldalen o. Bredsjö bruk o. var då den ledande kommunalmanen inom Hjulslöjn. (Västmanl.)

AUGUST KÖRLING. Afg. fr. Musikkonserv. i Stockholm 61, musiklär. v. allm. lärov. i Ystad o. org. der 65—07. Tonsättare.

AXEL HUMMERHIELM. Afg. fr. landtblr.-skola 81; bevakn. befälh. å kol. Hall. 81—89. Eg. egend. Degela i Jönk. län.

GUSTAF EHRNBERG. Stud. 86, hofr.-ex. 89, v. hfd. 94, borgmästare i Simrishamn sedan 98. Landstingsman.

ERÖFRAD TYSK SKYTTEGRAF.

GENERALMAJOREN SIR F. STANLEY MAUDE, öfverbefälhavare öfver de engelska trupper som intogo Bagdad.

CARL-MAGNUS ULLMAN †. Stud. 52, med. lic. 66, distr.-läk. i Göteborg 67-74, bitr. lär. v. Göteb. barnmorskeundervisn.-anst. 71-76, lär. o. dir. m. professors titel v. nämnda anst. 76-98. Ordf. i dir. ö. Allm. o. Sahlgrenska sjukh. i Göteb. 95-99. Med. hed.-dr. i Lund 93. Led. Vet. o. Vitt.-sammh. i Göteborg.

AXEL VON ROSEN †. Ulijn. v. Lifg. t. h. 54, öfverste o. sek.-chef f. samma reg. 85-94, gen.-major i armén s. å., afsk. 08. Under många år led. af Stockh. stadsfullmäktige o. drätselkamm., led. af dir. f. Garnisonssjukh., dir. f. Veterinärinst. Styr.-led. i Skand. kred. a.-b. Led. af Krigsvet.-akad. Eg. egend. Sandbro i Upland; hed.-led. af Ups. läns hus.-hålln.-sällsk.

JOHN HÅKANSSON †. Stadsmäkl. o. auktionist v. fondbörsauktionerna i Stockholm i slutet af 60-talet; etabl. senare egen fondmäklariifärd der hvilken i förening m. bankir rörelse nådde en betydande omfattning o. stort anseende. Öfverlätt densamma för ett tiotal år sedan på annan hand. Intresserad idrotts- o. skyttevän, har han till fromma här för utöfvat ett rikligt mecenatskap. Led. af dir. ö. Danviks hosp. och ö. Allm. barnhuset.

HENRIK HAMILTON †. Ulijn. v. Fortifik. 99, kapten 09. En af de första svenska ballongflygarna; eröfrade 05, som fjerde svensk, internat. ballong-förarediplom. Aflade i Frankrike prof. f. internat. aviatiplom o. erh. detta som andre svensk 11. Sveriges förste flygofficer. Organisations- o. chef f. Fälttelegrafkårens flygkomp. o. flygskolan på Malmslätt.

JOHAN ENEROTH †. Stud. 59, kam. o. hofr.-ex. 63, v. hfd 68, kr.-fogde i Ö. o. V. Göinge här. 73-09. Led. af Riksd. F. K. 91-92. På sin tid led. af kommunal- o. sen. stadsfullmäktige i Hesselholm, v. ordf. i skolråd, led. komm.-nmd. Styr.-ordf. i Ousby klmröskfabr. (jcmvål disp.) o. i pappersbruket Östana fabr. a.-b.

Till portr. å sid. 453.

Enligt ingångna meddelanden har en af de i världskriget på turkisk sida deltagande svenske frivillige *Löjtnant Stig Ankar-crona* funnit döden under minsvepning i Svarta hafvet.

Löjtnant Ankar-crona, född 1889 och yngste son till framlidne brukspatronen S. J. Th. Ankar-crona å Boserup, inträdde vid krigs-utbrottet i den tyska marinen och tjänstgjorde ombord på den tyske kryssaren "Goeben", då denne, vaktad af en stark engelsk eskader, företog sin lika äfventyrliga som berömda färd från Messina till Turkiet. Som officer i turkisk tjänst placerades löjtnant A. sedan som befälhavare ombord på ett turkiskt minsvepningsfartyg och utförde i denna sin egenskap en rad af tappra bragder, för hvilka han belönades med höga militära utmärkelse-tecken. Han innehade sålunda tyska järkorset samt turkiska järn-hålfmänen och den förnämliga Liakatmedaljen.

Texter till sid. 451.

Den nyligen afgångne generaltulldirektören Cederschöld har såsom gåva till ett *blifvande tullmuseum* öfverlämnat den gamla inspektionsvagn som senast tillhört honom efter att ha gått i arf från den ene tullchefen till den andre. Generaltulldirektör C. gjorde sina första inspektionsresor till tullkamrarna i denna vagn. Nu begagnas mera moderna forskaffningsmedel. Det unika åkdonet, har under senare år stått förvaradt i en af tulpaviljongerna vid Skeppsbron.

Vår bild, hvilken välvilligt ställts till vårt förfogande, återgifver en interiör från *Nordiska vålgörenhetsföreningens i Baku lasarett för sårade*. Sjukvårdsanstalten, som omfattar 70 sängar, un-

derhålls af i Baku bosatta svenskar, finnar och danskar, men har under det sist förlutna året åtnjutit en kraftig ekonomisk hjälp från Sverige, bl. a. från Forsbacka jernverks-a.-b., hrr C. & J. Svedberg, Stockholm, samt direktör Ellmér, Eskilstuna. Läkare-vården bestrides af dr. de Briand, finne till börden, samt öfverinseen-det i öfrigt af en finsk dam, fru Hedman. I föreningens styrelse sitta tre svenskar hr H. Bäärnhelm (ordf) samt hrr G. Nobel och K. Malm.

Vid en barnföreställning den 1 april på Olympiabiografen i Gäfle utbröt eld i maskinrummet, hvarvid det där förvarade film-lagret antändes och våldsamt blossade upp i lågor. Den fulltaliga publiken, hvilken till öfvervägande del bestod af barn, greps af en förlamande skräck och syntes sakna förmåga att göra något för sin räddning. Genom några vuxna personers rådiga ingripande lyckades det dock, i en del fall med våld, att föra de skräckslagna småttingarna ut ur den brinnande byggnaden och i säkerhet. Biografens maskinist, E. Lundin, blef under sina hjältemodiga försök att släcka elden så svårt bränd att döden inom kort följde.

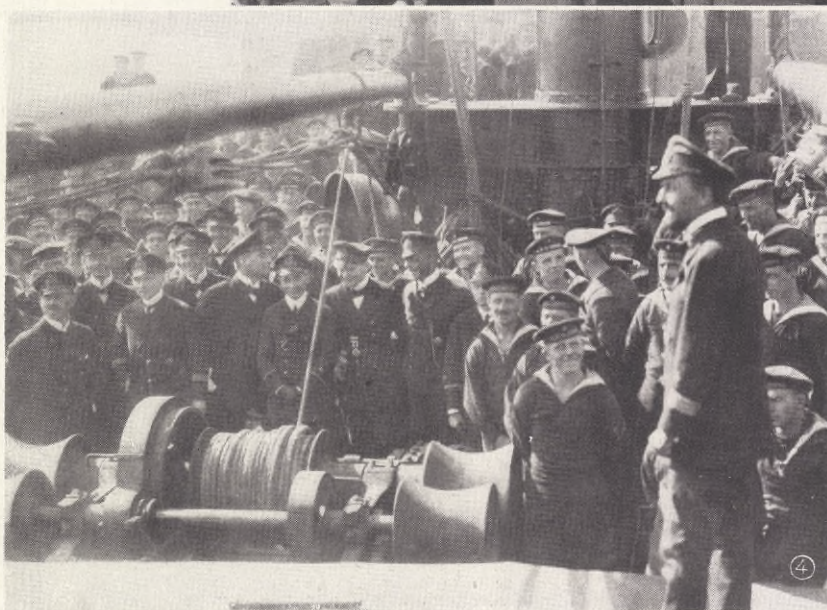
Veckans krigstext har på grund af tidningens, af Påsk-hegen betingade, framflyttade präsällgning uteslutits. Detta har kunnat ske utan olägenhet då de få dagar, hvilka förlutit sedan den senaste vecköfversikten lämnades, varit ytterst fattiga på händelser. Den enda i samband med kriget ständige märk-ligare tilldragelsen, som noterats, är president Wilsons hänvån-delse till amerikanska kongressen med anmodan att denna ville förklara att Förenta staterna befinna sig i krig med Tyskland. Kongressens svar är, när detta skrives, ännu icke lämnadt. — Underrättelserna från *Ryssland* gifva i sin knapphet ingen öfver-skådlig bild af tillståndet inom landet och den utveckling den senaste tidens skickelsediga händelser där taga. — Från *Italien* komma envisa rykten om inre oro. — På samtliga fronter hafva förekommit smärre sammanstötningar med skiftande segerlycka för de olika parterna. Öfver krigsskådeplatserna hvilat i. n. ett dunkel, bakom hvilket man anar förestående väldiga händelser, hvilka måhända skola medföra det slutliga afgörande, på hvilket hela mänskligheten med växande längtan bidar.

DEN TYSKE ATLANTERKAPAREN "MÖWE".

1. KOMMANDOBRYGGAN. Order genom megafon till en sänkt ångares manskap.
2. BESÄTTNINGEN FRÅN EN SÄNKT ENGELSK ÅNGARE TAGES OMBORD.
3. MÖWES DÄCK FYLLEDT MED BESÄTTNINGSFÅNGAR.

4. BEFÄLHAFVAREN, GREFVE DOHNA-SCHLODIEN TALAR TILL SITT FOLK EFTER ÅTERKOMSTEN HEM.

Tyske hjälpkryssaren "Möwe", chef borggreve zu Dohna-Schlodien har i dagarna återvänt till tysk krigshamn från sin andra flera månader långa kaparekryssning i Atlantiska hafvet. Fartyget har under densamma, i flera fall efter skarp strid, uppbringat 22 ångare och fem segelfartyg på inalles 123,300 br. tons, däribland 21 fiendliga ångare, af hvilka 8 voro beväpnade och 5 gingo i engelsk amiralitetstjänst. Af dessa priser ha engelske ångaren "Yarrowdale" den 31 dec. uppnått tysk hamn med 169 fångar ombord och ångaren "Hudson Mary" i jan. Pernambucos hamn. De öfriga ha sänkts. Möwe medförde 593 fångar.

INNEHÅLL: Författaren Ernst Didring (helsidesporträtt och biograf). — Nyförfarf till Statens Hist. museum. — De danska studenterna. — Den engelska rikskonferensen. — Världskriget. — Bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — "Husbonden". Berättelse af Sven Kjersen.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utn angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller oollkorligt förbud.